

Motion till riksdagen 2017/18:4001

av **Paula Bieler m.fl. (SD)**

med anledning av prop. 2017/18:108 Genomförande av säsongsanställningsdirektivet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen antar regeringens proposition 2017/18:108 Genomförande av säsongsanställningsdirektivet med de ändringar som framgår av bilaga 1 i motionen.

Motivering

Regeringens förslag på tillägg i utlänningslagen syftar till att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om säsongsanställningar.

Säsongsanställningsdirektivet är ett led i skapandet av en EU-gemensam politik för laglig migration. Sverigedemokraterna vill inledningsvis framhålla att det inte finns behov av en EU-gemensam politik på området. Svensk migrationspolitik är en fråga för Sverige.

Det aktuella direktivet sägs syfta till att tillgodose det strukturella behovet av säsongarbetskraft inom EU. Sverigedemokraternas bedömning är att det inte finns något sådant strukturellt behov av säsongarbetskraftsinvandring i Sverige. De säsongarbeten som finns här kan utan problem erhållas och utföras av befintlig arbetskraft. Säsongarbete i Sverige förekommer bl.a. inom jordbruket, skogsbruket, trädgårdsbranschen och inom turistnäringen. Dagens arbetskraftsinvandring avseende säsongarbete förekommer främst i fråga om vissa yrken som är kopplade till skogsnäringen, t.ex. inom bärplockning och plantering. Under 2015 beviljades ca 4 000 arbetstillstånd för bärplockare och plantörer. Dessa 4 000 anställningar är enligt Sverigedemokraterna ett ypperligt exempel på möjliga feriearbeten och en chans för unga att komma in på arbetsmarknaden. Arbetena är tämligen enkla till sin karaktär så det behövs ingen tidigare utbildning.

Med detta sagt står det klart att de konkreta lagändringarna trots allt innebär att de aktuella anställningarna skulle omfattas av delvis skärpta regler jämfört med situationen i dag då de omfattas av de generella reglerna för arbetskraftsinvandring. I lagförslaget

ingår nämligen en möjlighet att vägra tillstånd till säsongarbete i de fall antingen arbetsgivare eller arbetstagare tidigare brutit mot villkor och regler gällande arbetstillstånd. Därmed är det Sverigedemokraternas mening att propositionen som helhet innebär en positiv förändring utifrån gällande regelverk. Det finns dock en del saker som bör ändras.

Permanent uppehållstillstånd

Regeringen föreslår att 5 kap. 5 § utlänningslagen utvidgas så att även tid med tillstånd för säsongarbete ska kunna ligga till grund för permanenta uppehållstillstånd. Sverigedemokraterna är förvisso av meningen att permanenta uppehållstillstånd över huvud taget inte bör användas, men anser det extra anmärkningsvärt att betrakta säsongarbete som grund för sådana. Säsongarbeten handlar per definition om tillfälliga arbeten och därmed också tillfälliga grunder för att stanna i landet.

Krav på sjukförsäkring

För att ett arbetstillstånd för säsongarbete ska beviljas föreslår regeringen i 6 c kap. 2 § 3 att det ska vara tillräckligt att utlänningen har ansökt om en heltäckande sjukförsäkring. Sverigedemokraterna anser att en ansökan inte är tillräcklig utan att det ska ställas krav på att den som ansöker om arbetstillstånd för säsongarbete faktiskt ska inneha en tillräcklig sjukförsäkring.

Fakultativa villkor

Regeringen föreslår att ett antal grunder för dels vägran av tillstånd för säsongarbete, dels återkallelse av beviljade tillstånd ska vara fakultativa. Dessa grunder handlar om fall då arbetsgivare eller arbetstagare tidigare brutit mot villkor för arbete och arbetstillstånd respektive omständigheter som innebär att tillstånd för säsongarbete vid en ny prövning inte skulle beviljas.

Vad gäller beviljande av tillstånd är det vår bestämda uppfattning att arbetsgivare som tidigare kringgått eller missbrukat regler för anställningar av utländsk arbetskraft inte bör kunna anlita utländsk arbetskraft på nytt. Inte heller bör den som kommit som arbetskraftsinvandrare för säsongarbeten men inte följt de villkor som gällt få en ny möjlighet att missbruka våra regelverk. Detta är viktigt inte minst för att stävja möjligheten att leva i det s.k. skuggsamhället, där personer kan försörja sig trots att lagar och regler för arbete respektive uppehållstillstånd inte efterlevs.

Vad gäller återkallelse av tillstånd har de senaste åren ett antal fall uppmärksammats där regler för arbetstillstånd tolkats oproportionerligt hårt. Socialförsäkringsutskottet har med anledning av detta sett över bl.a. förändrad lagstiftning där vissa grunder för återkallelse av arbetskopplade tillstånd görs just fakultativa. Utskottet valde att inte gå vidare med detta slags lösning efter skarp kritik under remissförfarandet samt då en utredning arbetade med andra lösningar för att åtgärda denna problematik. Sverigedemokraterna vill framhålla att denna utredning inte föreslog att problemet löses genom fakultativ lagstiftning. Vidare är det vår uppfattning att de arbeten som är aktuella vid säsonganställningar inte är av sådan nyckelkaraktär att nekade eller återkallade arbetstillstånd riskerar verksamheten, samtidigt som det inte sällan rör sig

om branscher där utsattheten för de anställda ofta är hög och arbetsvillkoren sällan lämnar marginal för smärre fel utan stora konsekvenser. Det är därför vår mening att inte heller bestämmelserna om återkallelse av tillstånd bör vara fakultativa.

Bilaga 1

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Sverigedemokraterna följande ändringar i förslaget till lagtext:

Regeringens förslag

Föreslagen lydelse

5 kap.

5 §

Ett permanent uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som i sammanlagt fyra år under de senaste sju åren har haft

1. uppehållstillstånd för arbete eller ett av Sverige utfärdat EU-blåkort, ICT-tillstånd, ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse *eller tillstånd för säsongarbete*, eller

2. uppehållstillstånd för studier som avser utbildning på forskarnivå. Uppehållstillstånd får beviljas en utlänning som har sin försörjning ordnad på annat sätt än genom anställning. Om utlänningen ska bedriva näringsverksamhet ska han eller hon ha förmåga att bedriva den aktuella verksamheten.

1. uppehållstillstånd för arbete eller ett av Sverige utfärdat EU-blåkort, ICT-tillstånd eller ICT-tillstånd för rörlighet för längre vistelse, eller

6 c kap. Tillstånd för säsongarbete

Förutsättningar för tillstånd

2 §

Ett tillstånd för säsongarbete ska beviljas om

1. anställningen gör det möjligt för utlänningen att försörja sig,
2. lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen,
3. utlänningen kan visa att han eller hon har, *eller har ansökt om*, en heltäckande sjukförsäkring som gäller i Sverige,
3. utlänningen kan visa att han eller hon har en heltäckande sjukförsäkring som gäller i Sverige,
4. utlänningen kan visa att han eller hon under sin vistelse kommer att ha tillgång till en bostad med lämplig standard, och
5. rekryteringsförfarandet är förenligt med Sveriges åtaganden inom Europeiska unionen.

Om säsonganställningen avser ett reglerat yrke ska utlänningen styrka behörigheten att få utöva yrket i Sverige.

Ett tillstånd för säsongarbete ska inte beviljas om

1. det finns risk för att utlänningen inte har för avsikt att lämna Sverige när tillståndstiden har löpt ut, eller
2. utlänningen utgör ett hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän folkhälsa.

6 §

Ett tillstånd för säsongarbete *får* vägras om

Ett tillstånd för säsongarbete *ska* vägras om

1. arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att ha haft en utlänning anställd utan nödvändiga tillstånd,

2. arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att ha lämnat oriktiga uppgifter till ledning för en myndighets beslut om skatt eller avgift och uppgifterna rör redovisning av arbete,

3. arbetsgivaren har blivit påförd en sanktion för att inte ha uppfyllt sina skyldigheter i förhållande till utlänningar som har beviljats tillstånd för säsongarbete,

4. arbetsgivaren inte har uppfyllt sina rättsliga skyldigheter beträffande social trygghet, skatter, arbetstagarers rättigheter, arbetsvillkor eller anställningsvillkor, eller

5. arbetsgivarens verksamhet håller på att avvecklas eller har avvecklats genom en konkurs eller om arbetsgivaren inte bedriver någon ekonomisk verksamhet.

Ett tillstånd för säsongarbete *får* även vägras om utlänningen tidigare har haft ett tillstånd för säsongarbete och inte följt villkoren för det tillståndet.

Ett tillstånd för säsongarbete *ska* även vägras om utlänningen tidigare har haft ett tillstånd för säsongarbete och inte följt villkoren för det tillståndet.

Återkallelse av tillstånd

13 §

Ett tillstånd för säsongarbete *får* återkallas om

Ett tillstånd för säsongarbete *ska* återkallas om

1. förutsättningarna i 1–4 §§ för att bevilja tillståndet i fråga inte är uppfyllda, i andra fall än som anges i 12 § 4, eller

2. det finns grund för avslag enligt 6 § första stycket.

Paula Bieler (SD)

Sven-Olof Sällström (SD)

Linus Bylund (SD)

Heidi Karlsson (SD)

Jennie Åfeldt (SD)

Julia Kronlid (SD)